

דרשת פרשת השבוע
מאת מו"ר הגה"צ המקובל

רבי **נסים פרץ** זצוק"ל

תומלל ונערך מתוך הקלטה של
שיחה שנמסרה במסגרת שיעור
בסידור הרש"ש פי' ואתחנן תשע"א

פרשת ואתחנן

אוצר מתנת חינוך

אל ה' בעת ההיא לאמור. משה רבנו שפך תפילות לה'
כמנין ואתחנן, תקט"ו תפילות, חמש מאות וחמש עשרה
כמנין תפילה, תפילה ישראל, גם ישראל עולה כמנין חמש
מאות וחמש עשרה. כלומר, משה רבנו לא התיאש. אתם
מתארים לעצמכם אדם אומר שתים שלוש תפילות הוא
מרגיש די, לא יכול להתפלל עוד, כמה אני אתפלל?

לפעמים נקלעים לפה אנשים בלי לדעת מה הולך פה
בתפילה, אבל יותר הם לא חוזרים. לפעמים מגיע משהו,
בא להתפלל ורואה שהתפילה כל כך ארוכה, הוא אומר
די, יותר אני לא מגיע לפה. כששואלים אותו – למה אתה
לא הולך להתפלל שם? הוא אומר – אצל הרב פרץ
מתפללים תפילה ארוכה ארוכה, אני לא יכול, הנשמה
שלי יוצאת פה, אני לא יכול.

אבל משה רבנו לא מתיאש! עוד תפילה, ועוד תפילה. וכל
תפילה שונה מחברתה, שלא תחשוב שזה אותו הדבר.
הוא התאמץ! מי כמוהו יודע סוד כל העולמות, ואיך שהוא
היה משתדל לרצות את הקב"ה בתפילה, מכאן, מכאן,
אולי מכאן. חז"ל אומרים שהוא יכול היה עוד להמשיך.
לא היה לו, כמו שאומרים, איזה ענין דוקא ש-תקט"ו זה
בדיוק תפילה, וזה בדיוק מספר מסוים וזהו.

לפעמים בן אדם יש לו איזה מחשבה, שהוא אומר חזרתי
כבר ארבעה פעמים על התפילה, זהו. כבר מראש מקבע,
קובע לעצמו איזה דרך וזהו. לא כן משה רבנו. הראיה –
"אל-תוסף דבר אלי עוד, פדבר תה" (דברים ג' כ"ו). ביקש
הקב"ה בקשה מיוחדת משה רבנו, אמר, אני מבקש
ממך אל תוסיף עוד אפילו תפילה אחת. מספיק. ואתחנן,
תקט"ו תפילות. ומה ביקש משה רבנו בתפילות האלה –
מתנת חינוך! מתנת חינוך (רש"י). לא אמר מגיע לי, יש לי
זכויות, לא. ביקש מאוצר מתנת חינוך.

מסופר על איזה צדיק שהיתה לו עלית נשמה, ואהבו אותו
למעלה. הקב"ה אמר לו: בא, אם כבר הגעתה לפה, אני
רוצה להראות לך את האוצרות שלי. היה מכנים אותו
לאוצר אוצר. אוצר של בעלי תפילות, אוצר של בעלי

הפרשה מלאה תוכן. במרכז הפרשה – עשרת הדיברות
השניות. משה רבנו חזר על כל התורה אז חזר גם על
מעמד הר סיני. בפרשה ואתחנן יש גם את מה שאנחנו
לומדים, שמע ישראל, פרשת שמע (שיחה זו נאמרה במסגרת
שיעור בסידור הרש"ש ובאותה עת אהנו בלימוד קריאת שמע וברכותיה.
ר"ר). בפרשת שמע יש את המצווה של "וְשִׁנְנֶתֶם לְבַבְיָהּ,
וְדַבַּרְתֶּם בָּם" (דברים ו' ז'), מצוות לימוד התורה. וכן האר"י
בפרשה זו (בשער המצוות) מאריך להסביר את כל הענין של
מצוות לימוד התורה, מצוות תלמוד תורה. איך צריך
להיות לימוד התורה, איך האדם צריך ללמוד, מה
הכוונות של כל לימוד ולימוד. יש עוד איזה ענינים מאוד
מיוחדים גם בשער ההקדמות, אבל אני אדבר על
בתחילה על התחלת הפרשה ואולי בסיעתא דשמיא ניגע
גם בדברים אחרים.

התחלה ההפרשה נוגעת במשהו אישי של משה רבנו.
"וְאֶתְחַנֵּן, אֶל-ה', בְּעַת הַהֵיא, לְאמֹר" (דברים ג' כ"ו). משה
רבנו היה יכול לבוא בטענות גדולות מאוד לקב"ה. ריבונו
של עולם שמת עלי כזה משא כבד, הכרחת אותי ללכת
להיות מושיע של ישראל, אני לא רציתי. מה אני, מה חי,
יש להם מנהיגים יש את אהרון יש עוד אחרים. נו, אז
שמעתי בקולך והלכתי. ואתה יודע מה סבלתי, מיציאת
מצרים, בקריעת ים סוף, במדבר. נו, ואני מגיע עכשיו עד
ארץ ישראל – אתה אומר לי עכשיו אתה לא עובר? מגיע
הזמן לראות, כמו שאומרים, קצת נחת, ואת זה אתה לא
נותן לי? לא מגיע לי כלום עבור העבודה שעבדתי?

אבל משה רבנו לא הולך בכיוון הזה. אנחנו כל הזמן
חושבים שמגיע לנו משהו. בפרט אם אדם עושה איזה
מצווה, הוא אומר ריבונו של עולם – תיראה מה עשיתי
בשבילך, נו, איפה? אני רוצה קצת לראות, ומה הוא
רוצה לראות? גשמיות. בשבילו זה האות והמופת.
האותות והמופתים שלו זה ענינים גשמיים. אם לא זו משהו
בגשמיות, הוא לא מרגיש שהוא שיעשה משהו.

משה רבנו פניו לא לכוונת הגשמיים. וגם לא אומר לקב"ה
בחצי מילה שמגיע לו משהו. כלום לא מגיע לו. ואתחנן

תורה, בעלי מקרא, בעלי משנה, אוצר של בעלי קבלה, אוצר של נשמות של צדיקים, של תנאים, אוצר של בעלי גומלי חסדים, וכל אוצר ואוצר היה בנוי בצורה מיוחדת, דברים נפלאים. חשב שהוא גמר לראות את כל האוצרות. אמר לו הקב"ה, לא, יש לי עוד אוצר אחד שעוד לא הראתי לך, ואז הוא הכניס אותו לאוצר של מתנת חינוך. הוא ראה שהאוצר הזה גדול יותר מכל האוצרות שעד עכשיו הראה לו. אמר לו, ריבוננו של עולם למה האוצר הזה גדול? אמר לו, פשוט, כל בני האדם לא משתמשים בו לכן הוא כזה גדול. אף אחד לא מבקש מתנת חינוך, כל אחד חושב שמגיע לו משהו, אז נתנים לו לפי שמגיע לו מהאוצרות האחרים. אף אחד לא מבקש אוצר מתנת חינוך, לא משתמשים בו.

הכח העצום הזה שאתה מרגיש שאתה בכלל לא משהו, אתה כלום, אתה מחפש את הקב"ה, אתה מבקש בשביל הקב"ה, לא מבקש בשבילך כלום. מתנת חינוך. אני לא רוצה שום דבר, אני רוצה אותך למען שמך הגדול. אז משה רבנו הלך בכוון הכי חזק, ואתחנן, מתנת חינוך.

אומר האור החיים הקדוש "תַּחֲנוּנִים יְדַבֵּר-רֵשׁ" (משלי י"ח כ"ט), ואתחנן, משה רבנו דיבר בתחנונים. אתה רוצה שהתפילה שלך תתקבל? אתה צריך לדבר כמו רש, אדם רש שעומד בפני עשיר, אין לו כלום. אז הוא מבקש, הוא יודע שהוא יש לו ולי אין, אז אני צריך לחפש מה לעשות בשביל שהוא יכניס את היד לכיס ויתן. הוא עשיר.

אתם יודעים, היום שמעתי שיש קורסים מיוחדים שמלמדים את האדם כל מיני כלים איך לדאוג שהעשיר שיש לו, יתן. הרי אפילו אם אדם יש לו הוא לא תמיד יתן. אני ראיתי פלא עצום, אני הולך לפעמים בליווי של אנשים עשירים, ובדרך אנשים מבקשים מהם צדקה, והוא לא נותן. כל מי ששואל יש לו איזה קופה, עושה ככה, הנה אני שם משהו למרות שאני לא עשיר. אבל הוא הולך ביחד איתי ולא נותן. והוא אדם שנותן צדקה בגדול, מה אכפת לך לתת גם לו? קח שמר של מאה שקל, מה זה מאה שקל בשבילך? תפרוש אותו לשקלים בודדים ותן לכל אחד שמבקש.

אז זאת אומרת שצריך לדעת איך לגשת לעשיר, איזה מילים להגיד לו. עשיר הוא ביונימוק, הוא איש עסקים. אם אתה לא מסביר לו שזה משתלם לו לתת – הוא לא יתן. לתת סתם, בשביל לתת, זה לך הולך. בעצם אתה צריך לגשת אליו בצורה כזו ולהסביר לו איך שהוא משקיע פה כסף, ורק זה גורם לו לתת. איפה שיש השקעות הוא עושה חשבון, כן, זה עולה עכשיו שש מאות אלף, ובעוד שנה זה יקפוץ למליון, אה, כדאי להשקיע פה. כל החשבונות שלו הם כעין זה. אז אם אתה מדבר איתו בצורה הזו, כל אחד והראש שלו, אתה יכול להוציא ממנו.

צריך לבקש באופן של "תחנונים ידבר רש". כשאתה עומד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה אם אתה מרגיש את עצמך משהו, אז אומר לך הקב"ה, בסדר, מה אתה רוצה ממני? אתה מסודר! אתה יודע מה אתה צריך. אבל כשהאדם מבקש באופן של "תחנונים ידבר רש", ומרגיש שה' הוא כל יכול, ורק הוא יכול, ואין עוד מלבדו, ואני כלום, ואין לי שום דבר, אפילו שאני מדבר לפני ה', רגע אחד – והנשמה מסתלקת והגוף מתפורר ואז אין כלום, אין מציאות. המציאות האמיתית המוחלטת החזקה היא שאין עוד מציאות חוץ מציאות ה'.

בצורה כזאת צריך לגשת לתפילה, ואתחנן, אתה מתחנן. מתנת חינוך. כלומר א) צריך לבקש באופן של "תחנונים ידבר רש" ב) אתה מתכוון לראות מה אני בכלל מבקש? מה אני ומה חיי שאני מבקש? ואם אני בכלל מבקש – אז רק מאוצר מתנת חינוך. ריבוננו של עולם, "וְחַנְּנֵי אֶת-אֲשֶׁר אֶחָן, וְרַחֲמֵי אֶת-אֲשֶׁר אֶרְחַם" (שמות ל"ג י"ט), יש לך אוצר שנקרא מתנת חינוך. מתנת חינוך פירושו לא לפי הנהגת שכר ועונש, לא לפי ההנהגה של בני אדם, אלא לפי הנהגה שלך שאתה כל יכול, למען שמך! אני לא יודע איך תעשה את זה, אני לא מבין איך, אבל אני בטוח שאתה יכול לעשות, יש לך אין סוף דרכים.

"אל ה'". אומר האור החיים הקדוש, "ואתחנן אל ה' בעת ההיא", אל ה' – י-ה-ו-ה, יזהר שלא יעורר מידת הדין בבקשה שלו. לפעמים בן אדם על ידי התפילה שלו, ע"י הבקשה, מעורר עליו דין. צריך לחפש דרך שבתפילה, בבקשה, יעורר את מידת הרחמים, הוי"ה. ואתחנן אל ה'.

"בעת ההיא". משה רבנו חיפש את רצון ה', הוא ידע שיש עליו גזרה לא להכנס לארץ. אז מה אתה מתפלל? הוא חשב שעכשיו זה זמן, עת רצון, כבש סיחון ועוג, והנה הוא עכשיו בשערי ארץ ישראל, עכשיו זה הזמן.

"בעת ההיא לאמור", למה לאמור? מספיק לומר ואתחנן אל ה' בעת ההיא. מה זה לאמור? לאמור למי? תמיד כתוב וידבר ה' אל משה לאמור, ויניד לבני ישראל, מה זה לאמור? אומר האור החיים הקדוש שזה רמז למה שהגמרא אומרת שצריך האדם לפרש שיהתו תמיד. אדם עומד לפני מלך מלכי המלכים להתפלל, ואז הוא אומר ה' בעצם יודע כל מה שאני צריך, אז בעצם למה אני צריך להתפלל? ואז הוא מקצר בתפילה. אין לו מה לדבר. אבל אתה צריך להבין שהקב"ה רוצה שתתפלל, רוצה שאתה תבקש ותתחנן. יש ענין שנקרא שהאדם עושה לעצמו דרך בתפילה. התפילה עצמה עושה לאדם את הדרכים שדרכם הוא מקבל, תפילה זה דרך. אם אתה לא מפרש את דבריך, אז התפילה לא מתקבלת. או אם התפילה תתקבל היא עלולה להתקבל בצורה הפוכה ממה שאתה מבקש כי אתה לא פירשת את דבריך, במקום להגיד אני צריך את זה, אמרת אני לא צריך, התבלבלת, אמרת הפוך ממה שאתה צריך.

האור החיים הקדוש מביא בשם הו"ל, שאחד הלך בדרך והתעייף מאוד. אמר ריבוננו של עולם, זה קשה בשבילך? אתה יכול לשלוח לי איזה חמור לפה? הוא גמר את התפילה והמשיך קצת ואז בא איזה גוי רכוב על אתון שהמליטה גור, עיר קטן, והוא הולך אחריה. הגוי רצה ללכת קצת יותר מהר והגור הזה לא יכול ללכת מהר. ראה הגוי את היהודון הזה הולך לו בדרך ואמר לו תקח מהר את החמור הזה על כתפך ותרוע אחריו אם לא אני אהרוג אותך. מה קרה עכשיו? הוא התפלל על חמור, אבל הוא לא אמר חמור לרכב עליו. אתה רצית חמור, הנה קבלת חמור, אבל הוא ירכב עליך.

אז "לאמור" פירושו שכל פעם שאדם מתפלל הוא צריך לדבר כמו שהוא מדבר עם בני אדם. לדוגמה יאמר: רבוננו של עולם, אתה יודע, אני צריך דירה. מה תגיד לי רבש"ע שאני אקח משכנתא? מי ישלם את המשכנתא? צריך להחזיר, אני לא יכול. אני לא יודע איך תסתדר עם הענין, אני לא מסתדר עם זה. ריבוננו של עולם אבל אני צריך דירה, יש לי אישה, יש לי ילדים, אי אפשר בלי דירה. גם השכירות גבוהה מאד ואני לא עומד בזה, והטוב בעיניך עשה. וכן על זה הדרך, אתה צריך פרנסה, אתה צריך רפואה, לפרש, לאמור. תפרש את דבריך, הוא כל יכול.

ועוד האור החיים אומר דבר שלא כל אחד יכול להגיד, רק משה רבנו, הוא אומר רבוננו של עולם אני מתחנן אליך, אבל אני רוצה תשובה עכשיו, אתה מכניס אותי לארץ או לא? "לאמור", תתן לי תשובה. אל תגיד לי יותר מאוחר, עכשיו אני צריך תשובה, "לאמור". טוב, אנחנו לא יכולים להגיד לקב"ה כזה דבר, אבל באמת מיד השם ענה לו.

וגם רואים איך הוא מתחיל את התפילה, כמו שאנחנו אומרים, האל הגדול הניבור והנורא, מחיה מתים, רופא חולים, האל הקדוש. גם הוא אמר (דברים נ"ב), ה' אלקים, אתה החילות להראות את עבדך את גדלך, אני מכיר אותך, יש לך יד חזקה, מי א-ל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשך וכגבורתך. קודם מתחיל בשבחו של מקום. טוב עכשיו מה אתה רוצה? הוא לא אמר להקב"ה אתה יודע מה אני צריך, לא? אלא אמר עברה נא ואראה את הארץ הטובה, ארץ ישראל ארץ טובה, ארץ נחלי מים, אין יותר טוב מארץ ישראל. מה אתה הולך לטייל בעולם? טיילת בכל ארץ ישראל קודם? ראית את כל הנחלים שיש פה? כל המפלים? מה אתה מחפש מפלים בעולם? כולם סוחבים את האנשים בשביל המסחר שלהם, סוחבים את היהודים לחוץ לארץ, רוצה לנפוש, יש פה, יש פה, פה זה בזול. למה להוציא את היהודים מארץ ישראל? כל יהודי שיש בארץ ישראל, זה חשוב שהוא יהיה לנו פה. לא חסר בארץ בתי מלון ומקומות טובים של אויר צה.

"ההר הטוב". ארץ טובה זה ארץ ישראל. מה זה ההר הטוב? ירושלים. אפילו שאנחנו גרים בארץ ישראל, אבל חסר לנו ירושלים, אי אי אי, כל אחד צריך לשאוף לפחות אולי שיהיה לו איזה חדר אחד בירושלים. זה חשוב מאד, ירושלים עיר הקודש. ואם אפשר שהחדר הזה והדירה הזו תהיה ליד מקום המקדש, "והלבנון" זה בית המקדש, שם ברובע היהודי, מול הכותל, אתה רק יורד, אתה אומר תיקון חצות. שחרית - על המקום, מנחה, ערבית. מתי שאתה צריך אתה נמצא אצל אבא. ובודאי מהרה יבנה המקדש, ואתה תהיה קרוב מאד.

מה משה רצה? הוא רצה את ארץ ישראל, ירושלים, ובית המקדש. הוא רצה את הדברים החשובים שיש במצות ארץ ישראל. מה השם אמר לו - אתה יודע מה? אל תוסף דבר אלו. אם אתה תתפלל, אני לא יכול לא לענות. אם האדם מתפלל וחוזר ומתפלל, מתחנן וחוזר ומתחנן, התפילות שלו לא חוזרות ריקם. חייבים לתת לו דרך תפילה. אז השם אמר לו די, תפסיק, אל תמשיך. אני אתן לך הכל, רק מה? זה לא טוב שאתה עושה ויכוחים עם הרב שלך. מה אתה רוצה שאתה תנצח אותי? אני כבר אמרתי לך שאתה לא תעבור. אתה רוצה להפוך לי את הכל? בא נתפשר, במקום שאתה תכנס לארץ, אני אביא לך את כל הארץ אליך וזהו. קח את הארץ הטובה, קח את ההר, קח את הלבנון. עלה ראש הפסגה ושם עניך. הביא לו את הכל בהשגה, בתפיסה של העינים, קיפל לו את הכל ושם תחתיו, הנה קח את הכל. רואים שאיך שלא יהיה התפילה אינה חוזרת ריקם. בצורה פשוטה חושבים, שהשם דחה את משה רבנו. לא, אין כזה דבר. תפילה אינה חוזרת ריקם, הנה קיבל. לכן, מה שאנחנו צריכים באמת בדור שלנו, בתקופה שלנו, זה להתאמץ בתפילה. מה שאי אפשר לעשות במציאות, אפשר לעשות בתפילות.

אחד אמר לי פעם, כבוד הרב מה אני יכול לעשות? לא הולך לי! יש לי עגמת נפש. שאלתי למה? אמר לי אני נכנס הביתה בצער. אני לא מרגיש שאני אבא. כשאני בא הביתה האשה מזלזלת, הבת לא שומעת. לא יודע מה לעשות להם. והוא הולך איתם כאילו קרב פנים בפנים. הוא רוצה כאילו להטיל אימה יתרה. אמרתי לו חמודי, אתה רוצה להצליח? מעכשיו אל תגיד שום דבר. תתפלל ותבקש מה שאתה צריך. תתפלל לקב"ה ותראה פלאות, הכל יתהפך. לב מלכים ושרים ביד השם, כל שכן הלבבות של אשתך והילדים. "פְּלִיגֵי-מַיִם לְב-מְלֶךְ, בְּיַד-ה', עַל-כָּל-אֲשֶׁר יִחְפֶּץ יִטְנוּ" (משלי כ"א א). התפילה היא כח עצום, מטה עוז ביד האדם. אומר החזון איש באגרות, התפילה היא מטה עוז ביד האדם, מה שרוצה - יכול להטות את הרצון אליו.

היה איזה מעשה ששמעתי מהרב בן פורת שמחזיר אנשים בתשובה. הוא מספר שאדם חזר בתשובה, וכמה שהוא חזר בתשובה, הוא מבין שאי אפשר לכפות. הוא

גדול שיש בעולם זה אור אין סוף, ואת אור אין סוף אפשר להמשיך רק ע"י מתנת חינוך, ואתהנן אל ה' בעת ההיא לאמור. שאדם אפילו כמשה רבנו, מי לנו גדול ממשה רבנו? הוציאו ממצרים, קרע לנו את היס, הוריד לנו את המן, נתן לנו את התורה, הביאנו עד לארץ ישראל, הכל עשה ולא ביקש שום דבר. מתנת חינוך. משה רבנו יודע שמתנת חינוך זה הכח הכי גדול, זה האוצר הכי גדול, שאתה לא מבקש לעצמך כלום, אתה מבקש בשביל הקב"ה, שאתה אומר לקב"ה אין לי שום זכות, עשה למען שמך הגדול, למען מתנת חינוך. וחנותי את אשר אחון וריחמתי את אשר ארחם, זו ההנהגה הכי גבוהה שיש בעולם, זו ההנהגה של אריך אנפין, ההנהגה של הרחמים, שאדם מבקש רבש"ע תנהיג לא לפי מעשינו אלא לפי ההנהגה של השלימות, הנהגת היחוד, יחוד שמו יתברך. שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד. יהי רצון שבכח התפילה נזכה שבעזרת השם יתמלאו משאלות לב עמו ישראל ונזכה לגאולה שלימה ברחמים, אכי"ר.

***

ישר כח לאריאל מרדכי רחמים על העזרה המרובה בהקלדת השיחה.

הערה: כידוע אין בכוחו של תמליל שיחה להעביר את כל המסרים החשובים שאפשר לקבל כאשר שומעים את השיחה עצמה. לכן מומלץ מאד להאזין לדברי קודשו של כ"ק מו"ר זיע"א ולשמוע את כל השיחה מתחילתה ועד סופה, דברים כהויתם. ואם נפלה שגיאה באיזה פרט בהקלדת ועריכת התמליל הנ"ל, ה' הטוב יכפר בעדנו.

רפאל רחמים

sites.google.com/site/RabbiNissimPeretz
rr4487@gmail.com
054-481-4487

יכול לכפות על אשתו את הדת? היא אומרת לו אני התחתנתי איתך לא ככה. די לך שאני לא מתנגדת למה שאתה עושה, אבל אין לך רשות להניד לי מילה וחצי מילה מה לעשות. ככה התחננו, ככה אני רגילה, ככה אני רוצה להשאר. הוא אומר לה באמת את צודקת. גם שאל את הרב והוא אמר לו היא צודקת, מה אתה רוצה ממנה. אם יש לך אפשרות להשפיע, תשפיע, אבל אתה לא יכול לכפות את דרכך עליה. בקיצור, היהודי הזה מתמודד. הוא עושה קידוש, ואשתו פותחת את המכשירים שהיא רגילה, ליל שבת זה יום שלא עובדים, לא עיפים, והיא רוצה לשבת לראות. והילדים, האבא אומר להם בואו תשמעו קידוש, אבל פתאום הם רואים את הקמעים שהם רגילים להם, קופצים והולכים ויושבים בספה ליד האמא. בקיצור הבן אדם נקרע. וזה עוד דבר קטן, יש עוד דברים אחרים, ענין של טהרת המשפחה. טוב, הוא מנותק מאשתו, מה הוא יכול לעשות? נידה! חס ושלום, זה ענין של כרת. אז הוא שואל את הרב, להתגרש? אומר לו הרב חס ושלום, למה להתגרש? תחכה. כמו שאתה חזרת גם היא יכולה לחזור. וחזן מזה אם תתגרש, יש לה כתובה גדולה מאד, היא תקח לך את כל הדירה, תלכו לבית המשפט, צריך כסף לילדים, צריך מזונות, כל המשכורת שלך תגמר ואתה צריך להביא עוד עשר משכורות וזה לא יגמר. וגם תצטרך לעשוב את הדירה, איפה תלך?

בקיצור, אין לו ברירה. אמר לרב, אז מה אני אעשה? מה תעשה? תתפלל! להתפלל? נו טוב, עד עכשיו הוא הבין שלהתפלל זה לשבח את הקב"ה, להתדבק בהשם. מה? להתפלל גם על דבר כזה? זה יעזור? אז הוא התחיל להתפלל. היה מתפלל ומתפלל, יום אחד הוא אומר, נו התפללתי, אני לא רואה שזו משהו. אומר לו הרב, אתה יודע מה? אולי אתה צריך לעשות טבילה במקווה לפני התפילה. מקווה? מה זה מקווה? הסביר לו הרב מה זה מקווה. אמר, אבל אין לי מקווה באזור. ים זה גם טוב? אני גר בהרצליה פיתוח, לידי יש ים, אני רוצה למבול בים. אמר לו הרב בסדר, תמבול בים לפני התפילה.

בטבילה היהודי באמת הרגיש הרגשה טובה. תוך כדי שהוא טובל, הוא אומר לעצמו, אם זה מועיל לי הטבילות האלה, אולי אני אמבול טבילה אחת בשביל אשתי? אני אמבול אותה פה פעם אחת בתוך הים, והוא עשה טבילה בשבילה וחזר הביתה לקחת את התפילין ללכת לבית הכנסת. פתאום אשתו נעמדת מולו עם מטפחת ואומרת לו, אתה יודע מה, החלטתי שאני עכשיו לא מתנגדת לך, אני רוצה ללכת בדרך שלך. נדהם, לא האמין שערך כדי כך טבילה ותפילה יכולים לשנות.

אני אומר יש לנו את השם שיש לו כח כל יכול, אין עוד מלבדו, אם אדם ישתמש בכח הזה – אין דבר שיכול לעמוד מולו. על כל פנים, לא במקלות אפשר לדחות את החושך, מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, והאור הכי